

© Сайфудінова Олена Валеріївна

28. Кондаков Н.И. Логический словарь. – М.: Наука, 1971. – 656 с. С. 20, 41.

29. Микеладзе З.Н. Основоположения логики Аристотеля. Предисловие к Т.2. В кн.: [25]. С.5 – 50.

30. disserCat <http://www.dissercat.com/content/predikaty-partitivnoi-semantiki-v-sovremennom-angliiskom-yazyke#ixzz5cUINnfjm>31. disserCat <http://www.dissercat.com/content/predikaty-partitivnoi-semantiki-v-sovremennom-angliiskom-yazyke#ixzz5cUGdj3Gf>

32. Терентьева Л.Н. Лекции и задачи по логике для тех, кто любит философию. Усебно-методическое пособие / Л.Н. Терентьева. – Одесса: Одесский национальный университет им. И.И. Мечникова, 2017. – 256 с.

33. Луканин Р.К. Органон Аристотеля. – М.: Наука, 1984. – 291 с.

34. Уёмов А.И. Язык тернарного описания как формализм параметрической общей теории систем. – Одесса, 2004 (?). Рукопись. – 38 с.

Сайфудінова Олена Валеріївна – здобувач кафедри всесвітньої історії та методології науки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 101+316+ 316.3+ 316.4

ОЦІНКА СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Сучасний стан суспільства характерно високим ступенем мінливості і невизначеності, які формують нові вимоги до молоді, яка перебуває в силу свого положення в стані набуття, як повної незалежності, так і повної е залежності, так і повної інтеграції в суспільну структуру. Криза ідентифікації для молодих людей в силу особливостей постмодерністична соціальної структури представлений, в першу чергу високим темпом розвитку соціального середовища, яка на диво швидко модернізує цінності, зразки, підходи, системи, культуру в цілому і молодих людей зокрема. По-друге, зміни у світогляді молодих людей привносять новий виток розвитку у соціальну структуру, через процес інтеріоризації, яка штовхає суспільну еволюцію далі вже з урахуванням мільйонів найрізноманітніших індивідуальних позицій молодих людей. Таким чином, соціалізація, ціннісні орієнтації, професійна мобільність молоді, виступає поряд з інтеграцією і інтеріоризацією елементами формування нового «гнучкового» суспільства.

Ключові слова: *молодь, соціалізація, соціальна мобільність, ціннісні орієнтації, постмодерн, інтеграція інтеріоризація.*

ОЦЕНКА ПОЛОЖЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ МОБИЛЬНОСТИ МОЛОДЕЖНОЙ СУБКУЛЬТУРЫ В СОВРЕМЕННОМ УКРАИНСКОМ ОБЩЕСТВЕ.

Современное состояние общества характерно высокой степенью изменчивости и неопределенности, которые формируют новые требования к молодежи, находящейся в силу своего положения в состоянии обретения, как полной независимости, так и полной интеграции в общественную структуру. Кризис идентификации для молодых людей в силу

особенностей постмодернистической социальной структуры представлен, в первую очередь высоким темпом развития социальной среды, которая удивительно быстро модернизирует ценности, образцы, подходы, системы, культуру в целом и молодых людей в частности. Вторых, изменения в мировоззрении молодых людей приносят новый виток развития в социальную структуру, через процесс интерриоризации, которая толкает общественную эволюцию дальше уже с учетом миллионов самых разных индивидуальных позиций молодых людей. Таким образом, социализация, ценностные ориентации, профессиональная мобильность молодежи, выступает наряду с интеграцией и интерриоризацией элементами формирования нового «гибкого» общества.

Ключевые слова: молодежь, социализация, социальная мобильность, ценностные ориентации, постмодерн, интеграция интерриоризация.

AN ESTIMATION OF POSITION AND PROSPECT OF DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL MOBILITY OF YOUTH SUBCULTURE IS IN MODERN UKRAINIAN SOCIETY.

Reading the concept of youth at the beginning of the twenty-first century becomes independent of the rigid framework of age and social group boundaries; now all individuals are in the process of acquiring their own economic and sociocultural independence, and entering into a social structure. Due to the increase in the length of life of each individual, the growth rate of scientific and technological progress, the very period of life itself yesterday called youth is now more durable and more diverse.

Young people gradually pass integration with a social structure, as a result young people find independence and own valued orientations. Passing this process, young people become part of society, bringing in her the rules, laws, orders. And society, being in the process of changes, produces the new valued orientations, in a great deal and depending upon opinion of young people, and matching against him the values of old standard, that simultaneously exist in sociocultural relations. In the environment of chaotic, permanent, unforeseeable changes society becomes flexible and soft, it stops to dictate the possible variant of development of events only, pushing every his cock on the searches of the own individual way of development, including to the professional sphere. Labour and as professional activity become also unforeseeable as all social structure is a market entry of new professions, disappearance of the lifelong hiring, increase of speed of changes both labour and in the evolution of individual. All these factors render direct influence on all participants of this process.

The current state of society is characterized by a high degree of variability and uncertainty, which form new requirements for young people, who by virtue of their position in the state of gaining, both complete independence and full integration into the social structure. The identification crisis for young people due to the peculiarities of the postmodern social structure is represented, first of all, by the high rate of development of the social environment, which surprisingly quickly modernizes values, patterns, approaches, systems, culture in general, and young people in particular. Secondly, changes in the worldview of young people bring a new round of development into the social structure, through the process of inter-nationalization, which pushes social evolution further taking into account the millions of very different individual positions of young people. Thus, socialization, value orientations, and professional mobility of young people act along with the integration and inter-elementization of the elements of the formation of a new “flexible” society.

Key words: youth, socialization, social mobility, value orientation, postmodern, integration, interorisation.

Молодь, у сучасному прочитанні це вже не віковий відрізок, а типологічна група, яка має ряд ознак, до числа яких можна віднести її прагнення до самостійного життя. Пряма

вказівка віку, соціального статусу стає занадто вузькою, тому що процес формування самостійної незалежної особистості для різних індивідів, для різних соціальних груп у різні історичні проміжки може відбуватися в різних вікових рамках, на різних рівнях соціальної структури. Головним критерієм настання молодості, сьогодні (і тільки сьогодні, тому що в майбутньому ці критерії під впливом економіки, науково-технічної або культурної революції, темпів соціального розвитку обов'язково зміняться), ми можемо вважати початок періоду отримання професійної освіти або початок професійної діяльності, а закінченням молодості буде повна інтеграція з навколишню соціальною структурою у якості самостійної незалежної особистості з усталеними цінностями і правилами поведінки в соціальній і професійній сферах. Це формулювання ще раз загострює увагу на неможливості у нашій плінній сучасності визначити вік характерний для молоді і саме на цьому критерії побудувати наступні гіпотези існування молоді, як соціальної групи. Практично молодість, це період, у рамках якого завдяки взаємодії з соціумом, індивід стає повноцінним членом суспільства, здатним не тільки виконувати прийняті у суспільстві закони і правила, а й продукувати їх зміни та прийняття, не тільки собою, але і з іншими індивідами. Молоді люди проживають ще й процес соціалізації, а, саме, вбудовуються у суспільство, набувають його характерні риси. Цей процес бере свій початок ще у батьківській родині і супроводжує індивіда протягом усього життя. Якість проживання соціалізації стає основним фактором, як формування індивідуальності молодої людини, так і соціальної групи, яку він також формує. У цей період відбувається ще один важливий визначальний процес, молоді люди формують власний набір цінностей, який протягом усього періоду молодості та й усього подальшого життя, виступає у якості маяка, який дозволяє їм безпомилково орієнтуватися всередині соціуму, вибираючи для взаємодії індивідів і соціальні спільноти, з аналогічним набором цінностей, які дотримуються тих же інтересів що і вони самі. Цінностями для молодих людей у цей період виступають, у першу чергу, цінності індивідуального характеру, а, саме, інтереси свої, сім'ї, близьких, матеріальну забезпеченість та здоров'я близьких, цінності ж колективного характеру, потрапляють у орбіту інтересів індивіда, у більш пізньому віці, за межами молодості. І, власне, проголошення індивідом цінностей громадського, соціального характеру є ще однією ознакою закінчення молодості та вступом у доросле життя. А молодь, вибираючи зразок для наслідування, сьогодні орієнтується не на лідерів думки, не на старше покоління, а на таких же молодих людей зі свого оточення або трохи далі, і головним критерієм для вибору стає саме схожість з собою - схожі цінності, схоже соціальне коло, схожі життєві позиції. Вибираючи орієнтири наявність дистанції, інакшість, інший життєвий шлях тепер не викликають інтересу у молоді, вони не зачаровують, не кличуть за собою, вони проходять повз, стаючи зразком для інших соціальних груп. Групуєчись, відповідно до індивідуальних цінностей, молоді люди перестають відчувати свою відмінність груп з іншими цінностями, для них уявлення про світ навколо поширюється тільки через призму власних уявлень і інтересів, серед яких професійна діяльність займає не останнє місце [7, с.64]. Професія, кар'єра, праця, це хвилює молодих людей і є достатнім орієнтиром для їх розвитку, але з безліччю застережень і правил, встановлених ними ж та їх індивідуальними цінностями. Орієнтація на професійну діяльність як на поле для досягнення успіху, є однією з характерних рис сучасної української молоді, хоча і не всі дотримуються цієї точки зору, для частини з них сім'я як була, так і залишається пріоритетом, проте майбутня професія і професійна діяльність у руках сучасних молодих людей це гнучка опція, яка видозмінюється у залежності від того, задовольняє вона їх чи ні, відповідає їх особистим цінностям та цілям, чи є вона складовою частиною соціалізації, наскільки активно молоді люди готові доводити і просувати свою точку зору. Молоді люди готові міняти професію, місце роботи, посаду, відкидаючи цілий ряд професійних незручностей, витрачати ресурси, час, можливості, готові заради власного успіху, укладеного у кар'єрному зростанні, матеріальний добробут, а пізніше у суспільному визнанні. Незадоволеність, яка штовхає молодих людей на зміни, виникає не тільки з їх особистого ставлення до професійної сфери, але у першу чергу через особливості соціального становища молоді, адже перебуваючи у процесі соціалізації та інтеріорізацію

[6, с.35]. А, отже, поки процес соціалізації не закінчений, поки молодість не пережита, поки вживання у соціальне життя не відбулося, їх власний процес індивідуальної мобільності був, є і буде частиною процесу індивідуальної соціалізації. З огляду те, що у сучасному світі, схильному до вплива науково-технічної революції, зміни носять постійний характер, при цьому соціалізація індивіда також буде відносно постійною, і, особливо посилюватися у процесах будь-якого виду мобільності, яка природно вимагає від кожного індивіда, щонайменше адаптації до нового соціального стану, а більш жорсткому варіанті ще й інтерріорізації. Таким чином, мобільність задає напрямок для вторинної соціалізації, змушуючи кожного індивіда незалежно від вихідних даних (статі, віку, соціального стану і т.д.), що здійснює цей акт, приймати на себе відповідальність за подальші зміни, які необхідні для завершення конкретного акта мобільності, адже без повної адаптації до нового положення, він буде не завершений. Саме ці особливості і сформували явище мобільності, в першу чергу міжпоколіннями, тому що точка зору молоді на професійну діяльність і кар'єру відмінна від точки зору їх батьків. Якщо батьки, супроводжують свою трудову діяльність консервативними звичками, рідко змінюючи професію, роботу, посаду, вони займають у професійній ієрархії зовсім не ті професійні ніші та ступені, які залучають їх дітей. Вони проживають власну професійну кар'єру, адаптуючись до економічного і соціального оточення, переживаючи свої власні злети і падіння, рухаючись у власному професійному, соціальному та індивідуальному розвитку, що дозволяє забезпечити і себе, і свою сім'ю певну економічну стабільність. Але у цей час батьки сучасних молодих людей стають і зразком для наслідування в професійному плані для власних дітей, які часто намагаються повторити батьківську кар'єру. Хоча, мобільність, між поколіннями і успадкування професійного статусу зустрічаються у сучасній сім'ї однаково часто, за її формування несе відповідальність і соціалізація, і темпи розвитку науково-технічної революції і особливості особистого ставлення молодих людей, і звичайно, біологічне подовження терміну життя, став логічною основою для зростаючої інфантильності молодого покоління, яке на відміну від своїх однолітків доіндустріального суспільства, отримують від науково-технічної революції, зростання числа професій розумової праці, можливість більш тривалий термін знаходиться в несамотійному стані - виборі професії, одержанні освіти і т.д. А якщо врахувати, що суспільство у даний момент знаходиться у нестабільному стані, вимагаючи від індивіда, сім'ї, соціальної групи постійних змін, то і знаходження у ньому стає своєрідною соціальною еквілібристикою - це утримання наявних позицій, адаптація до змін, ініціювання нових змін. Але з іншого боку молоді люди і власну індивідуальну мобільність вибудовують виходячи з тих же принципів - зберегти власну незалежність, вибудувати їх кар'єру, яка влаштовує їх, уникнути негативних явищ (переробок, небезпечної роботи і т.д.). Професійна кар'єра стає засобом для досягнення цілей - свободи, матеріальної незалежності, цікавого і яскравого життя, отримання суспільного визнання.

А що ж суспільство? Як тепер виглядає соціальна єдність, яке, власне, є центром устремління молодих людей, у яке власне вони і вбудовуються в процесі власної соціалізації? А суспільство саме по собі переживає новий етап розвитку, перебуваючи у стані постійних, хаотичних, непередбачуваних змін, які змінюють принципи його функціонування, основні правила і закони до яких і повинні адаптуватися молоді люди для ефективного і успішного зростання та розвитку. Постмодернізм, що прийшов на зміну попередньої епохи, характерний все тим же хаосом суспільного життя, та глобальним поліцентризмом, інтерпретаційним мисленням, він нівелюючи елітарність і масовість, усереднюючи соціальну структуру налагоджує сотні нових гнучких, короткострокових зв'язків між індивідами, соціальними групами, громадськими та політичними організаціями, у рамках чого суспільство продовжує розвиватися, йдучи від минулого тоталітарного і жорсткого варіанту до нового, гнучкого. Науково технічний прогрес призводить до розвитку і нових соціальних, економічних і політичних структур, а згодом до нових культурних спільнот [2, с.33]. Економічними цінностями стають змінними і полегшеними, влада у такому суспільстві перерозподіляється між "старими і новими грошима", причому нові соціальні верстви верхівки вже не є

власниками і управителями масових проявів багатства, вони задають напрямок для своєї і чужої перспективи у майбутньому, тобто формують суспільство слідом за технічним та економічним базисом. Цінностями у суспільному житті сучасного суспільства стає гнучкість, короткостроковість відносин, багатогранність соціальних функцій властивих одному індивіду і пережитих їм в своїй соціальному житті. Молодь може адаптуватися до навколишньої дійсності, а може інтерріорізуватися у ній, тобто не просто приймаючи правила та установки, але й починаючи виробляти власні, спиратися на них і транслювати далі в інший світ.

Ми розглядаємо постмодерн як частину наступної лінії: премодерн (аграрне суспільство), модерн (індустріальне суспільство), постмодерн (постіндустріальне суспільство). Постмодерн у сучасних визначеннях плюралістичен та «бесполярен», це «текуча сучасність» [1], у якій дійсність ніколи не є однозначною. Відкритість до нового у постмодерні стає іконою, а позначення чогось як пануючого, першорядного, універсального виявляється неприйнятним та вчорашнім, постмодернізм характерне пануванням децентралізації. Особливо це помітно, коли мова йде про визначеності соціальних ролей, які тепер у житті індивіда можуть змінюватися не один раз протягом усього життя, залишаючись відкритими і потенційно можливими до подальших змін. Наскільки вони задані у традиційному модерністичному суспільстві, настільки вони відкриті в постмодерні. Нестійкість гендерних та вікових ролей, мабуть, найяскравіше, а й саме крайнє свідчення такої рухливості та відкритості. Але навіть якщо у реальності у кожен конкретний момент вибрати можна тільки щось одне (вчинок, сферу діяльності, країну проживання), то інтерпретацій цього вчинку може бути безліч, адже в світогляді постмодерну кожна оцінка має право на існування нарівні з іншими, немає кращого варіанту, кращої версії, які зручні усім учасникам соціального процесу. Так будь-яка розповідь, будь-яка інформація може бути розказана по іншому, що дозволяє у рамках особистості кожному індивідові не осмислювати своє призначення, як певне суспільством заздалегідь, не слідувати своїй долі, як певної і тотожною самій собі [5, с. 286].

Цілком природно, що невизначеність характерна для постмодерну найяскравіше проявляється у сфері професійної діяльності та наступної за нею соціальної структурі, яка сьогодні є похідною від професійної зайнятості. Якщо у традиційному суспільстві премодерна професія молодих людей була визначена професією батьківської сім'ї, яка безпосередньо у спадок і практично нівелювала будь-які спроби професійної мобільності, то у індустріальному суспільстві мобільність стає більш варіативна, хоча консервативні прояви «життя у одній професії» продовжують існувати, особливо, коли мова йде про професії у один момент. Постмодерн пропонує не робити остаточний професійний вибір взагалі і назавжди, залишивши індивіду місце для потенційних змін. Глобалізація, відкритість кордонів, наявність нових способів комунікацій уможливили організацію професійної діяльності поза прив'язкою до певної географічної локації, певного місця роботи, певного способу професійної поведінки (в т.ч. і мови професійного спілкування). Не випадково Зигмунт Бауман, головною рисою «плинної сучасності» називає зміну відносин між простором і часом, тому що влада над територією не має на увазі обов'язкового завоювання простору, панування осілого способу життя, знову проголошуючи кочовий спосіб життя ще одним прогресивним і доступним варіантом для особистості у професії. [1, с.20.]. Вибираючи фріланс (віддалену від місця основних дій роботу), дауншіфтінг (переїзд на більш дешево, ніж постійне місце проживання), прекаріат (тимчасова робота, без соціальних гарантій, стабільного доходу) [1, с. 16 - 18] ми відзначаємо, що такий вибір способу ведення професійної діяльності сформувався недавно, протягом останніх 2-3 десятиліть і торкнув не тільки територію колишнього Радянського Союзу, а й інші країни, як з більш високим, так і з більш низьким рівнем життя. А це вже говорить, що тенденція не тільки наша, місцева, ініційована посткомуністичним розвитком, а загальносвітова, а, значить, викликана зовсім іншими причинами, у тому числі і новим формуванням ставлення на ринку праці у професії у молодих людей, що живуть у епоху глобалізму. Сьогодні, перспективи розвитку професійної

мобільності молодих людей це, у першу чергу, це розвиток суспільства у цілому, прояв його правил, законів, установок у молодіжному середовищі. А суспільство буде й подальше розділятися на більш дрібні соціальні групи, які будуть ставати все більш відмінними один від одного та виключно індивідуальними, набуваючи власні типологічні риси, ціннісні характеристики, обмінюватися інформацією у досить високому темпі, задовольняючи власні потреби у розвитку. Молоді люди продовжать проходити більшу частину соціалізаційного розвитку (так звану вторинну соціалізацію) поза сім'єю, спираючись на навколишнє соціальне середовище - засоби масової інформації, свій професійний розвиток, навчальні методики, де все більш затребуваними стають так звані "м'які комунікативні навички" (досягнення цілей, невербальне спілкування, короткострокове і довгострокове планування і т.д.), одержувані раніше в сім'ї, тепер вони виходять за рамки сімейного та близького дружнього кола і стають затребуваними у новій соціальній реальності вже у якості освітньої ініціативи. Паралельно у суспільстві формується ще одна тенденція професійного вибору, вона пов'язана зі швидкістю виникнення нових галузей, які потребують фахівців нових професій. Цей напрямок змін у професійній діяльності виник через темп зростання сучасних наукових технологій. Швидкість їх розвитку, ставши вкрай високою, впливає на суспільні процеси: у ситуації перманентної науково-технічної революції швидко змінюється й запит на ті чи інші професії. У відкритому, плюралістичному суспільстві потрібно не одне, а різноманітність безліч умінь, кожне з яких, у свою чергу, необхідно оновлювати, у залежності від сьогочасної потреби. Тепер на ринку праці для професійного фахівця вже небажана робота у одній і тій же сфері протягом усього життя, тому що самі ці сфери змінюються, між ними зміщуються кордони, утворюючи нові дрібніші і пересічні співтовариства, групи, сфери.

Через це змінюється й особисте відчуття людиною часу. Отримує поширення мислення у рамках «коротких життєвих проєктів» через стиснення соціального часу. Протягом життя людина опиняється здатним не раз змінити сферу діяльності, підлаштовуючись під мінливу реальність. Ця реальність вимагає від людини не якісного відповідності однієї соціальної ролі, а моментальної гнучкості, адаптації, сприйнятливості до нового, швидкості реагування і т.д. [1, с. 70-72]. Тим більше що постіндустріальне суспільство не тільки дає можливість для множинних форм життєвої активності, хаотичною зміни положів діяльності, появи нових, раніше невідомих соціальних ролей, суспільство у цей момент надає індивідові не коридор можливостей для професійної реалізації, а найширше простір майбутніх перспектив, яке динамічно і мінливе як ніколи. Але зміни, стосуються не тільки суспільства і його економічних і культурних проявів, зміни торкнулися усвідомлення та поведінки індивідів, тепер свобода вибору соціальних ролей значною мірою знижує тиск, яке надавало раніше і надає зараз суспільство на індивіда у професійної та трудової сферах. Зигмунт Бауман дуже точно помічає, що ми живемо у час, коли «мета зусиль людини з будівництва власного життя безнадійно невизначена» [1]. Соціальні вимоги, тим не менш, слабшають у всіх сферах людської діяльності, а не тільки у професійній, економічній сферах. Всі м'якше і різноманітніше стає ставлення до власного тіла (тату, пластичні операції, пірсинг і т.д.), аналогічне, все більше дозволу виникає і у сфері навчання, професійної діяльності: віддалене навчання, консультування коучінг в Інтернеті, реклама, торгівля біткоїнами, ведення власного блогу і т.д., сьогодні усі вони стають економічно ефективним і цінним для суспільства. Відсутність прив'язки до певного місця роботи та пов'язані з цим можливості діяльності в умовах миттєвої доступності (телефон, Інтернет і т.д.) дозволяють індивідам, що займаються інтелектуальною, іноді і фізичною працею, здійснювати свою виробничу діяльність без прив'язки до локації та часу. Схожим чином змінюється ситуація і у сфері сімейних відносин - толерантність будь-якого вибору дозволяє молодим людям та дівчатам вибирати свій власний варіант влаштування особистого та сімейного життя, бути «чайлдфрі», проживати з батьками, залишатися самотнім. Будь-який вибраний молодими людьми варіант, відмінний від традиційного, передбачають зменшення відповідальності, у тому числі й матеріальної, що ще раз повертає нас до питання про інфантилізм молодих людей, які і так

виявилися в ситуації тривалої молодості через подовження терміну біологічного життя. Молодість стає не тільки періодом вживання у суспільство, тим більше що однією з життєвих цінностей, майже всі без винятку молоді люди вказують достатній рівень життя, досягнення якого вимагає економії ресурсів (у вигляді проживання з батьками), і більш динамічного професійного зростання, обов'язкового результату у вигляді постійного розвитку. Таким чином, молодість стає ще й періодом інтенсивного професійного зростання та розвитку, починаючись з вибору професії і професійної освіти, і продовжуючись постійним професійним саморозвитком і вдосконаленням. У той же час самі умови суспільства у період постмодернізму сприяють прояву ідентифікаційної кризи - відносність норм, толерантність по відношенню до будь-яких відмінностей інших, глобалізація, стирання кордонів та, звичайно, швидкість розвитку науково-технічного прогресу. Світ, побудований таким чином, йде рука об руку з короткостроковістю сприйняття реальних дій, втілених у короткострокові проекти. При цьому можливі варіанти розвитку подій розпадаються з однієї-двох схем у безліч моделей, патернів, модифікацій і різновидів, які самі по собі не є єдино вірними і тривалими у застосуванні. У цій ситуації картина світу стає розірваною, нечіткою, знову ж породжуючи нестійкість самосвідомості, і як її частина, криза ідентифікації, пережитий кожним учасником цього процесу. Сюди нашаровується і стан суспільства, яке далеко не є однорідним, тим більше що індустріальні звички, традиції і звичаї нікуди не діваються, продовжуючи існувати у соціальній структурі у вигляді культурних, світоглядних нашарувань, ще й посилюючи варіативність сучасного світу, а, саме, «світ сучасності є лише найбільш просунута (на вістрі стріли часу) частина сучасного світу», приналежність до якого по-справжньому відчувається, відчувається небагатома [3, с.46]. Знову ж постмодернізм є результат розвитку модерну, наростання всередині нього рефлексії за рахунок паралельно йдуть процесів успадкування йому і заперечення його. [4, с.142]. При цьому соціальні інститути, система освіти, культурні явища продовжують належати модерну, як соціальному явищу, тільки лише придивляючись через найменшу частину інтелектуальної еліти, яка вже мислить за межами модерну. Таким чином, може здатися, що постмодернізм скоріше існує у відчуттях та уявленнях, ніж у вигляді діючих соціальних інститутів. Але нашарування різночасових образів мислення, соціальних інститутів, способів поведінки і т.д. є ще одним наборів ознак, що визначається З.Бауманом «гнучке суспільство». Криза ідентифікації, викликаної ще й тим, що суспільні інститути як більш консервативні стикаючись з цінностями суспільства епохи модерну, що призводить до певного колапсу. Індивіди, а особливо молоді люди у силу соціалізації, яка супроводжує усі їх дії, продовжує засвоювати певні зразки, цінності, підходи, одночасно спостерігаючи, як вони втрачають силу і динаміку. Цінності, світогляд, підходи часто поєднуються всередині однієї особистості, яку внутрішній конфлікт світогляду і конфлікт у зовнішній соціальному середовищі ще більше розгойдують, позбавляючи стабільності та впевненості у завтрашньому дні. Труднощі, однак, полягають у тому, що в умовах зазначеної множинності можливостей і світоглядів у один момент часу, нашарування традицій і соціальних парадигм таке «прилучення» представляється завданням вельми непростим. І тут ми повинні звернути увагу не тільки особистої ідентифікації, та й соціальної, культурної, можливо, політичної. Вони знаходяться у відносинах взаємовпливу: цінності, які близькі індивіду, отримують своє закріплення на рівні суспільства і навпаки, цінності, сприйняті від суспільства в процесі соціалізації, засвоюються, інтеріорізуються індивідом. Труднощі існування у ситуації множинності і «плинності» породжує кризу ідентифікації - все змішалось і нема на що спертися. Це відчувається як окремими людьми, так і соціальними та політичними групами, аж до державних одиниць. Два крайні варіанти реакції на зміни у соціальних групах різного характеру являють собою варіант толерантності, де соціальна група сприяє взаємопроникненню ментальностей, нейтральному ставленню до незвичних проявам можливих варіантів культур та варіант фундаменталізму, які вимагають сховатися від усіх можливих змін, прийнявши за зразок «славне минуле», постулював у світогляді молодих індивідів особливий шлях розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бауман З. Текуча сучасність / Пер. з англ. під ред. Ю.В. Асочакова. СПб .: Пітер, 2008. 240 с.
2. Боринштейн Е. Р. Особенности самореализации личности в современном украинском обществе / Актуальні проблеми філософії та соціології. Серія : Філософія. - 2014. - Вип. 2. - С. 29-35.
3. Гречко П.К. Идентичність - сучасні перспективи // Цінності і смисли. 2009. № 2. С. 38-53.
4. Дугин А.Г. Постфілософія. Три парадигми в історії мислі / Москва, Евразийское движение, 2009г. – 744с.
5. Можейко М.А. От «этики кодекса» к «этике творчества»: трансформация нравственного сознания в современной культуре // Творческое наследие семьи Рерих в диалоге культур: философские аспекты осмысления: Сб. науч. трудов. Мн.:Технопринт, 2005 –с. 288-322.
6. Сайфудинова Е.В. Когда, с кем и какую профессию выбирает современная молодежь. // Актуальні питання, проблеми та перспективі розвитку гуманітарного знання у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти. Збірник наукових праць (за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції від 30-31 травня 2015р.)- Рубіжне - Харків – Київ – Житомир – Баку – Ніш – Зелена Гура, 2015р. – с.33-36.
7. Сайфудінова О.В. Ціннісні орієнтації молоді в полі філософської рефлексії // Evropsky filozoficky a historicky diskurz – Praha: Verostav druzstvo, 2016, svazek 2, vidani 4 . – с.62-69.